

Preekconsent voor gewezen predikanten.

Aanleiding

5 Het moderamen van de generale synode heeft bij schrijven van 15 juli 2021 aan het Generale College voor de Kerkorde een vraag voorgelegd over artikel 5 van GR 10 (preekconsenten). In dit rapport behandelt het GCKO de door het moderamen voorgelegde vragen en omstandigheden en wordt een voorstel gedaan tot wijziging van GR 10-5-1 en -2.

GR 10-5-1

In GR 10-5-1 wordt bepaald

10 Aan belijdende leden,
die met goed gevolg de opleiding tot predikant bij of aan een van de in ordinantie 13-2 bedoelde universiteiten en seminaria hebben gevolgd, maar geen toelating tot het ambt van predikant in de Protestantse Kerk in Nederland hebben gevraagd,
15 kan een preekconsent worden verleend, indien dit naar het oordeel van de kleine synode in het belang van de kerk is.

Het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen heeft uitgesproken dat het onaannemelijk is dat het tweede deel (geen toelating hebben gevraagd) bedoeld is om belijdende leden die in het ambt hebben gestaan uit te sluiten. Bovendien wijst het GCBG erop dat
20 belijdende leden die in het ambt hebben gestaan opnieuw kunnen staan naar het ambt. Het is dan onlogisch dat hen het mindere (aanvragen van preekconsent) zou worden ontzegd. Het GCKO gaat uit van deze wetsinterpretatie door het GCBG en constateert dat een verduidelijking van de tekst gewenst is. Het GCKO stelt daarom voor de tekst aan te vullen met 'en aan degenen die van het ambt zijn ontheven'.

25 Geschiktheid

Bij de opstelling van GR 10-5 is geen rekening gehouden met deze uitbreiding tot gewezen predikanten. Er zijn dan ook geen nadere voorwaarden voor deze groep geformuleerd. De commissie Preekconsenten heeft aan het moderamen aangegeven, dat zij nadere voorwaarden gewenst vindt. Zoals er een geschiktheidsonderzoek nodig is als een gewezen predikant opnieuw
30 wil staan naar het ambt, zo is dat volgens de commissie ook nodig indien deze gewezen predikant een preekconsent aanvraagt. Het argument van de commissie daarbij is, dat geschiktheid tot het ambt van predikant ook en wel degelijk meespeelt in de wijze waarop betrokkene zich op de kansel manifesteert.

Het moderamen acht een dergelijk onderzoek op zich wel mogelijk, maar meent dat zonder
35 nadere regelgeving het opleggen van een dergelijk onderzoek aangevochten zou kunnen worden.

Het GCKO deelt het oordeel van het moderamen dat een dergelijk onderzoek op een wetstekst moet zijn gebaseerd. De regeling die geldt bij het opnieuw staan naar het ambt (ord. 3-26-2) kan
40 daarbij het uitgangspunt zijn. Het onderzoek zal zich daarbij niet op de geschiktheid voor het hele predikantschap moeten richten maar op de geschiktheid voor dit specifieke onderdeel van het predikantswerk.

Het GCKO heeft zich afgevraagd of dit onderzoek in alle gevallen noodzakelijk is. Het overweegt dat ord. 3-26-2 (de procedure als iemand opnieuw toelating tot het ambt vraagt) voor alle
45 ontheven predikanten geldt, en meent dat het niet gewenst is dat de kleine synode de keus heeft

om het onderzoek al of niet op te leggen. Het GCKO stelt dan ook voor de regel algemeen te maken voor alle gewezen predikanten.

50 Het ligt voor de hand dat de kleine synode een dergelijk onderzoek laat uitvoeren door de geschiktheidscommissie bedoeld in ord. 13-10. Het GCKO laat – anders dan in ord. 3-26 de verwijzing naar ord. 13-10 achterwege, omdat het daar gaat om de geschiktheid als predikant. Het hier bedoelde onderzoek heeft een iets andere focus.

55 Hierbij doet zich wel de vraag voor hoe het bedoelde onderzoek zich verhoudt tot het gesprek van de commissie Preekconsenten. Het GCKO is van oordeel dat – zoals het onderzoek bedoeld in ord. 3-26-2 voorafgaat aan het colloquium – het bedoelde onderzoek vooraf dient te gaan aan het gesprek met de commissie Preekconsenten. Het GCKO stelt ook voor om -analoog aan ord. 3-26-2- om te formuleren:

60 Wanneer iemand die van het ambt van predikant is ontheven een preekconsent aanvraagt, beoordeelt de kleine synode nadat een onderzoek naar de geschiktheid is ingesteld of, en zo ja onder welke voorwaarden, de weg naar het preekconsent kan worden geopend.

Die weg loopt vervolgens via de commissie Preekconsenten.

65 Bemoeienis breed moderamen

In lid 2 wordt als voorwaarde ook genoemd:
een verklaring betreffende de wenselijkheid van verlening van het aangevraagde preekconsent van het breed moderamen van de classicale vergadering , waartoe de gemeente waarbij betrokkene als lid is ingeschreven, behoort.

70 Het BMCV Veluwe heeft aangegeven hiermee moeite te hebben, omdat niet is aangegeven hoe het breed moderamen de wenselijkheid zou moeten beoordelen. Het kan niet gaan om de vraag of binnen de classis behoefte is aan het voorgaan door betrokkene, omdat het preekconsent het gehele land betreft.

75 Het GCKO is van oordeel dat het wenselijk is dat het BMCV betrokken blijft bij de procedure voor de aanvraag van het preekconsent, maar dat het in deze gevallen, waarin het gaat om een preekconsent voor heel het land, beter is om niet te spreken over een verklaring van wenselijkheid, maar een verklaring van geen bezwaar.

80 Opleiding

In lid 1 is sprake van de opleiding tot predikant bij of aan een van de in ordinantie 13-2 bedoelde universiteiten en seminaria. In ord. 13-2 is sprake van de PTHU en van haar rechtsvoorgangers. Het GCKO stelt voor hier alleen over de PTHU te spreken. Het is niet de intentie van dit lid om personen die meer dan vijftien jaar terug hun opleiding hebben afgerond alsnog een preekconsent te verlenen. Als dat wel de bedoeling is, zouden ook de voor 2007 afgestudeerde theologen moeten worden opgenomen.

Voorstel inzake GR 5-10-1 en -2:

90

	Huidige tekst	Voorstel
1	<p>Aan belijdende leden, die met goed gevolg de opleiding tot predikant bij of aan een van de in ordinantie 13-2 bedoelde universiteiten en seminaria hebben gevolgd, maar geen toelating tot het ambt van predikant in de Protestantse Kerk in Nederland hebben gevraagd,</p> <p>kan een preekconsent worden verleend, indien dit naar het oordeel van de kleine synode in het belang van de kerk is</p>	<p>Aan belijdende leden die met goed gevolg de opleiding tot predikant aan de Protestantse Theologische Universiteit hebben gevolgd,</p> <p>maar geen toelating tot het ambt van predikant in de Protestantse Kerk in Nederland hebben gevraagd</p> <p>en aan degenen die van het ambt van predikant in de Protestantse Kerk in Nederland zijn ontheven</p> <p>kan een preekconsent worden verleend, indien dit naar het oordeel van de kleine synode in het belang van de kerk is.</p>
2	<p>De aanvraag voor een preekconsent als bedoeld in dit artikel wordt door betrokkene ingediend bij de scriba van de kleine synode en dient - naast de in artikel 1-4 genoemde stukken – vergezeld te gaan van</p> <ul style="list-style-type: none"> - het bewijs dat betrokkene met goed gevolg de opleiding tot predikant heeft gevolgd, - een verklaring betreffende de wenselijkheid van verlening van het aangevraagde preekconsent van het breed moderamen van de classicale vergadering, waartoe de gemeente waarbij betrokkene als lid is ingeschreven, behoort. 	<p>De aanvraag voor een preekconsent als bedoeld in dit artikel wordt door betrokkene ingediend bij de scriba van de kleine synode en dient - naast de in artikel 1-4 genoemde stukken – vergezeld te gaan van</p> <ul style="list-style-type: none"> - het bewijs dat betrokkene met goed gevolg de opleiding tot predikant heeft gevolgd, dan wel het bewijs dat betrokkene predikant van de kerk is geweest, - een verklaring van geen bezwaar afgegeven door het breed moderamen van de classicale vergadering, waartoe de gemeente waarbij betrokkene als lid is ingeschreven, behoort. <p>Wanneer iemand die van het ambt van predikant is ontheven een preekconsent aanvraagt, beoordeelt de kleine synode nadat een onderzoek naar de geschiktheid is ingesteld of, en zo ja onder welke voorwaarden, de weg naar het preekconsent kan worden geopend.</p>